

VÁLTOZÁSOK AZ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI KÖVETELMÉNYEK BEN 2017-TŐL: LEHETŐSÉGEK ÉS KOCKÁZATOK

RADNAI Balázs

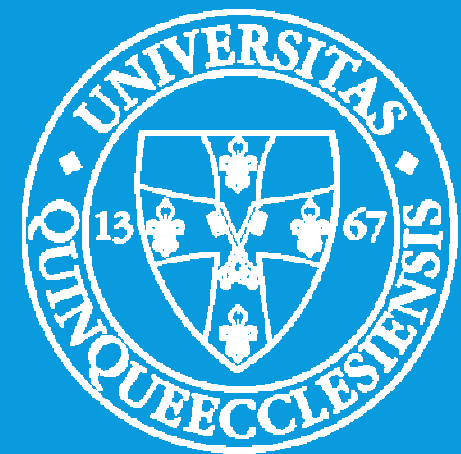
Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar
Sürgősségi Ellátási és Egészségpedagógiai Intézet

XV. Sürgősségi Orvostani Kongresszus

Szerepkörök és kompetenciák

MSOTKE 2016.11.17-19

Siófok

A VÉGEREDMÉNY

Az előadás online elérhető: <http://msotke2016.eloadas.eu>

MAGYAR KÖZLÖNY

116. szám

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2016. augusztus 5., péntek

Tartalomjegyzék

18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet

A felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról

10408

MS

Kivonat online elérhetősége: <https://drive.google.com/file/d/oB71OK6NdTSWRZFB6aTN5S3N5TVE/view?usp=sharing>

STATUS PRESENS...

Gyakorlati
elvárás

Kimeneti
kompetenciák

- Eltérő a megszerzhető tudásszint az egyes képzőhelyek között ➔ Kimeneti alapú megközelítés fokozása
- Eltérő a megszerzhető tudásszint az egyes uniós tagállamok között ➔ Illeszkedés biztosítandó az EKK és EFTK keretrendszerekhez
- Nem egyértelmű és konzekvens fogalomhasználat (pl. kompetencia) ➔ A deskriptorok pontosítási szükséglete
- Az elmélet és a gyakorlat nem követi egymást ➔ KKK tartalmi felülvizsgálata
- Mobilitás a felsőoktatási intézmények és a tagállamok között ➔ összehasonlíthatóság biztosítása a képzési szintek meghatározásával, szintleíró jellemzők konzekvens alkalmazásával.

STATUS PRESENS...

Gyakorlati
elvárás

Kimeneti
kompetenciák

■ Eltérő a megszerezhető tudásszint az egyes képzőhelyek között

■ Eltérő a megszerezhető tudásszint az egyes uniós tagállamok között

■ Nem egyértelmű és konzisztens fogalomhasználat (pl. kompetencia)

■ Az elmélet és a gyakorlat nem követhet tartalmi felülvizsgálata

■ Mobilitás a felsőoktatási intézmények között

MÉG ÉPP IDŐBEN VAGYUNK

HOGYAN TOVÁBB?

ÚJRADEFINIÁLANDÓ A

KOMPETENCIA

- 👉 Tudás
- 👉 Képesség
- 👉 Attitűd

KOMPETENCIA SZINTJE

- 👉 Autonómia és felelősségvállalás

**MRK RÉSZÉRŐL SZAKMAI VÉLEMÉNYEZŐK
(MENTŐTISZT SZAKIRÁNY):**

KANIZSAI Péter (SE-ETK)
KÓSA Zsigmond (DE-EK)
RADNAI Balázs (PTE-ETK)

**Nem tudja a jobb kéz,
mit csinál a bal!**

MS

MI EZ AZ EGÉSZ?

KOMPETENCIA

A pszichikus képződményeknek (tudás, attitűdök, képességek) egy olyan rendszere, amely **lehetővé teszi** valaki számára, hogy egy adott területen **eredményesen tevékenykedjen**.

ISMERET ÉS TUDÁS

Ezt a két fogalmat összekapcsolva alkalmazzuk, jelezve, hogy a tudásnak egy leszűkített értelmezéséről, a **deklaratív tudásról** (vagyis az ismeretről) van szó, míg a procedurális tudás (vagyis a „hogyan” tudása, azaz gyakorlatilag a képesség) külön deskriptorként kerül megjelenítésre. Az egyszerűbb szóhasználat érdekében azonban a tudás szót használjuk ennek az összetett fogalomnak a jelölésére .

KÉPESSÉG

Abban az esetben, ha a tevékenység nem igényli a tudat közvetlen beiktatását, hanem szinte automatikusan végezzük a tevékenységet, készségről, ha viszont **bonyolult feladat megoldásakor sokféle ismeret és készség összekapcsolása** révén megvalósuló feladatmegoldásról van szó, akkor képességről beszélhetünk.

Falus Iván – Imre Anna – Kotschy Beáta (2010): Az OKKR szintjei és szintleírásai (Szintézis)

MI EZ AZ EGÉSZ?

ATTITŰD

Az attitűd olyan **mentális és neurális készenléti állapot**, amely a tapasztalatból szerveződött, s amely hatást gyakorol az egyénnek minden olyan tárgyra és szituációra adott válaszára, amelyekkel kapcsolatba kerül.

AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉGVÁLLALÁS

Minden tevékenységet jellemez az, hogy egy adott személy milyen **önállósággal**, milyen mértékű **felelősségvállalással** tudja végrehajtani. Az autonómiának és a felelősségvállalásnak a szintjei tükröződnek a képzettségek színvonalában is. Amennyiben valamilyen tevékenységet autonóm módon végzek el, akkor azzal értelemszerűen együtt jár a felelősségvállalás.

Falus Iván – Imre Anna – Kotschy Beáta (2010): Az OKKR szintjei és szintleírásai (Szintézis)

MS

MI EZ AZ EGÉSZ?

KÉPESÍTÉS

A „képesítés” egy **értékelési és elismerési folyamat** formális **eredménye**, amely akkor adható ki, ha egy arra felhatalmazott testület megállapítja, hogy az egyén a rögzített követelményeknek (sztenderdeknek) megfelelő **tanulási eredményt elérte**.

KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER

Képesítési keretrendszer a **képesítések meghatározott szempontok szerinti osztályozására** és fejlesztésére szolgáló – általában politikai, vagy stratégiai vízióval rendelkező – eszköz, amely horizontálisan és vertikálisan meghatározza a különböző képesítések közötti kapcsolatokat. A szempontok (pl. deskriptorok használata) tanulási eredmények adott szintjére alkalmazhatók. Az osztályozás alapján lehetnek szektorális, nemzeti és nemzetközi keretrendszerek.

Géczy, J. (szerk.) (2010): Fogalomtár az OKKR kidolgozásához és értelmezéséhez.

MI EZ AZ EGÉSZ?

EURÓPAI KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER (EKKR)

Az EKKR olyan átfogó keretrendszer, mely világossá teszi az európai nemzeti képesítési keretek és rendszerek, valamint az azokban foglalt képesítések viszonyát, és így a nemzeti keretek, rendszerek közötti illeszkedési mechanizmusként, meta-keretként szolgál. Az EKKR „lelke” a tanulási eredmények által leírt 8 képesítési szint.

EURÓPAI FELSŐOKTATÁSI TÉRSÉG KÉPZÉSI KERETRENDSZER (EFTK)

Az EFT Keretrendszer jellemzői: ciklusok, tanulási eredményekben kifejezett ciklusjellemzők, kapcsolódó ECTS kreditek. Az Európai Felsőoktatási Térség szintjén kialakított keretrendszer átfogó jellegű, amelyben három fő ciklus szerepel, egy további rövid ciklussal kiegészítve (ez utóbbi az első cikluson belül, vagy ahhoz kapcsolódva valósul meg). A keretrendszer a ciklusok szintleírásait generikus képesítési jellemzők formájában fogalmazza meg, amelyeket referenciapontként lehet használni. Az EFT képesítési keretrendszerben a dublini szintleírások szolgálnak a ciklusok szintleírásaként, melyekben az egyes bolognai ciklusok végén megszerezhető fokozatokhoz tartozó, elvárható teljesítmények és képességek megfogalmazása szerepel. Az EFT Keretrendszer általános útmutatást ad a felsőoktatásban megszerezhető képesítések természetéről, az elvárásokról és az általuk kínált lehetőségekről.

MI EZ AZ EGÉSZ?

MAGYAR KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER (MKKR)

A bolognai folyamatban részt vevő országoknak ki kellett dolgoznia a saját nemzeti képzési keretrendszerüket, amelyek kompatibilisek az Európai Felsőoktatási Térség (EFT) képzési keretrendszerével és tanulási eredményeket fognak meghatározni a három ciklus mindegyikében.

	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
1. szint				
2. szint				
3. szint				
4. szint				
5. szint				
6. szint				
7. szint				
8. szint				

MI EZ AZ EGÉSZ?

MAGYAR KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER (MKKR)

A bolognai folyamatban részt vevő országoknak ki kellett dolgoznia a saját nemzeti képzési keretrendszerüket, amelyek kompatibilisek az Európai Felsőoktatási Térség (EFT) képzési keretrendszerével és tanulási eredményeket fognak meghatározni a három ciklus mindegyikében.

	Tudás	Képességek	Attitűdök	Autonómia és felelősség
1. szint				
2. szint				
3. szint				
4. szint				
5. szint				
6. szint				
7. szint				
8. szint				

A tudást, a képességeket, az attitűdöket a kompetencia részének tekintjük, míg az autonómia és felelősségvállalás deskriptor a kompetenciák szintjeit jellemzi.

FONTOSABB VÁLTOZÁSOK – ALAPKÉPZÉS

ÁPOLÓ

- ☞ Új deskriptorok szerinti szerkezet: ismeret és képesség helyett tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség szerinti leírás
- ☞ A korábbinál lényegesen pontosabban kerülnek ismertetésre a tevékenységi körök, ismeret, képesség és felelősségi szint hozzárendelésével

MENTŐTISZT

- ☞ Pontos tevékenységlista, így megjelenik:
  - ☞ hospitális munkavégzés, triázs tevékenység, képalkotó és laboratóriumi vizsgálatok indikációja és eredményeinek értékelése,
  - ☞ procedurális szedáció,
  - ☞ kardioverzió,
  - ☞ mellüreg és a szívburok detenzionálás,
  - ☞ mellüregi drenázs, thorakosztómia,
  - ☞ stb.

MS

FONTOSABB VÁLTOZÁSOK – MESTERKÉPZÉS

ÁLTALÁNOS ORVOS

- ☞ Megjelennek már konkrét betegellátó tevékenységek (de továbbra sem teljes pontossággal ismertetett)
- ☞ **TOVÁBBRA SEM TUDNI TAXATÍVAN MIRE KÉPES EGY ÁLTALÁNOS ORVOS!**

ÁPOLÁS MESTERKÉPZÉSI SZAK

- ☞ Specializációk megjelennek: **intenzív szakápoló, sürgősségi szakápoló,** aneszteziológiai szakápoló, geriátriai szakápoló, közösségi szakápoló, perioperatív szakápoló
- ☞ Intrahospitális ellátói feladatok és tevékenységek, ellátói felelősséggel:
  - ☞ önálló betegvizsgálat, betegmenedzselés, konzíliumkérés, vizsgálatindikáció,
  - ☞ légútbiztosítás, lélegeztetés,
  - ☞ szedáció,
  - ☞ kardioverzió, transthoracalis pacemaker terápia,
  - ☞ mellkasi detenzionálás, thoracostomia, hascsapolás, gyomormosás, bélmosás, sebzés kivitelezése
  - ☞ gyógyszer és infúzióadás
  - ☞ stb.

MS

MINDEZT AZ ÁPOLÓ FOGJA CSINÁLNI?

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja ápoló egészségügyi szakemberek képzése, akik speciális, szakértői tudásuk birtokában komplex döntési képességekkel és bővebb kompetenciakörrel rendelkeznek a klinikai gyakorlatban. ... **Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik.** Felkészültek tanulmányai doktori képzésben történő folytatására.

NEM, de mindezekre felkészíti a képző intézmény!

A „BETEGELLÁTÓ” KÉPZÉS

MENTŐTISZT

INPUT

ÁPOLÓ (BSC)

APN
KÉPZÉS

OUTPUT

- APN ANESZTEZIOLÓGIAI
- APN GERIÁTRIAI
- APN FELNŐTT KÖZÖSSÉGI ELLÁTÁS
- APN GYERMEK KÖZÖSSÉGI ELLÁTÁS
- APN PERIOPERATÍV/SEBÉSZ ELSŐ ASSZISZTENSE
- APN EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI OKTATÓ
- APN KUTATÓ
- APN INTÉZETVEZETŐ ÁPOLÓ

MS

- APN INTENZÍV BETEGELLÁTÓ
- APN SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÓ

KOCKÁZATOK

Kockázat	Következmény	Megelőzés/megoldás
A gyakorlattól elrugaszkodott, íróasztalnál született dokumentum	Egy lépés előre, kettő hátra	Széles körű konzultáció következménye a dokumentum
A „végfelhasználók” számára nem értelmezhető	Félreértés (nem a munkaköri leírást kiváltó, hanem a képzési kimenetet ismertető dokumentum)	Ezért vagyunk itt
A felsőoktatási intézmények nincsenek felkészülve a változtatásra	Nem, vagy csak részben megvalósuló célok	Fokozatos bevezetés, képzőintézmények közti egyeztetések
Nincs fogadókészség illetve rugalmasság az orvosok és foglalkoztatók részéről	Felesleges kezdeményezés, növekvő pályaelhagyás	Felvilágosítás/meggyőzés/érvelés

MS

Köszönöm

a figyelmet!